

Құрметті студент!

2018 жылы «Гуманитарлық ғылымдар - 2» бағытындағы мамандықтар тобының бітіруші курс студенттеріне Оқу жетістіктерін сырттай бағалау 4 пән бойынша өткізіледі.

Жауап парақшасын өз мамандығыңыздың пәндері бойынша кестеде көрсетілген орын тәртібімен толтырыңыз.

Мамандық шифры	Мамандықтың атауы	Жауап парағының 6-9 секторларының пәндер реті
5B021100	«Теология»	1. Діндер тарихы 2. Діни философия 3. Діни құқық негіздері 4. Теологиялық ілімдер негізі

- Сұрақ кітапшасындағы тестер келесі пәндерден тұрады:
 - Діндер тарихы
 - Діни философия
 - Діни құқық негіздері
 - Теологиялық ілімдер негізі
- Тестілеу уақыты – 180 минут.
Тестіленуші үшін тапсырма саны - 100 тест тапсырмалары.
- Тандаған жауапты жауап парағындағы пәнге сәйкес сектордың тиісті дөңгелекшесін толық бояу арқылы белгілеу керек.
- Есептеу жұмыстары үшін сұрақ кітапшасының бос орындарын пайдалануға болады.
- Жауап парағында көрсетілген секторларды мұқият толтыру керек.
- Тест аяқталғаннан кейін сұрақ кітапшасы мен жауап парағын аудитория кезекшісіне өткізу қажет.

7. - Сұрақ кітапшасын ауыстыруға;
- Сұрақ кітапшасын аудиториядан шығаруға;
- Анықтама материалдарын, калькуляторды, сөздікті, ұялы телефонды қолдануға
қатаң тиым салынады!

8. Студент тест тапсырмаларында берілген жауап нұсқаларынан болжалған дұрыс жауаптың барлығын белгілеп, толық жауап беруі керек. Толық жауапты таңдаған жағдайда студент ең жоғары 2 балл жинайды. Жіберілген қате үшін 1 балл кемітіледі. Студент дұрыс емес жауапты таңдаса немесе дұрыс жауапты таңдамаса қателік болып есептеледі.

Діндер тарихы

1. Діннің күрделі әлеуметтік құбылыс ретіндегі құрылымдық компоненттері:

- A) Діни ұйымдар
- B) Діни кітап
- C) Діни өнер
- D) Діни іс-әрекет
- E) Діни аңыз
- F) Діни сана

2. Ежелгі Қытай философиялық мектептері:

- A) хинаяна
- B) атаулар мектебі (мин цзя)
- C) моизм (мо цзя)
- D) ламаизм
- E) легизм (фа цзя)

3. Христиан дініндегі құлшылық түрлері:

- A) Апталық
- B) Түндік
- C) Айлық
- D) Жылдық
- E) Жұмалық
- F) Күндік

4. Конфуцизм идеологиясына ерекше әсер еткен мемлекеттер:

- A) Жапония
- B) Кордова
- C) Моңғолия
- D) Қазақстан
- E) Ресей
- F) Испания

5. Ибраһимдік діндер:

- A) Буддизм
- B) Даосизм
- C) Прозелетизм
- D) Христианшылдық
- E) Ислам
- F) Иудаизм

6. Индуизмнің қасиетті кітабы:

- A) Яджурведа
- B) Дхарма
- C) Тора
- D) Самаведа
- E) Атхарваведа

7. Иудаизмдегі діни мереке:

- A) песах
- B) рошха шана
- C) рождество
- D) рамазан
- E) құрбан айт
- F) пасха
- G) шавуот

8. Буддизмнің басты кітабы:

- A) Ахимса
- B) Типитака
- C) Қасиетті жазу
- D) Үш себет
- E) Будда өмірінің өсиеттері
- F) Өсиеттер жинағы
- G) Қол жазбалар

9. Буддизмнің асыл қазынасы:

- A) мокша
- B) будда
- C) карма
- D) сансара
- E) нирвана
- F) йога

10. Буддизмнің негізгі ақиқаттары:

- A) Сансараны тоқтатпауға ұмтылу жолдарын меңгеру
- B) Азаптан құтылудың жолдары бар екенін білу
- C) Идеалды қоғам құру жолдарын білу
- D) Өмірдің азап екенін түсіну
- E) Ақырзаман болатынын түсіну
- F) Өмірдің ләззат екенін түсіну
- G) Азапты тудыратын себептердің бар екенін түсіну

11. Патристика дегеніміз:

- A) Исламдағы доктриналдық мектеп
- B) Шіркеу әкейлерінің діни философиялық, теологиялық шығармаларының жиынтығын білдіретін ұғым
- C) Иегова куәгерлерінің діни ілімі
- D) Рим билігі тарапынан христиандарды қудалауға және христиандық ілімді антикалық философтардың сынауына қарсылық ретінде пайда болған ағым
- E) Христиандық ілімді түсіндіру, догмалық жүйені жасау, өзге діндермен пікірталасқа түсу

12. Христиандықтың негізгі түсініктері:

- A) Иса Пайғамбар
- B) Мариям жай адам
- C) Адам туғанда күнәхар болып туады
- D) Күнәні жою қиын
- E) Қасиетті үштік

13. Христиандықта қайта қарастырылған иудаизм идеялары:

- A) креационизм
- B) эсхаталогия
- C) қайта тірілу
- D) транцендентті
- E) хилиазм
- F) провиденциализм
- G) танатология

14. Меккелік сүрелер:

- A) Аль-Хумаза
- B) Әнфал
- C) Әли Ғымран
- D) Бақара
- E) Ықылас
- F) Маида
- G) Ниса

15. Иманның түрлері:

- A) Қасиетті үштікке иман
- B) Зекет
- C) Аллаһқа иман
- D) Трипитакаға иман
- E) Жанның мәңгілігіне иман

16. Малики мазғабы кең таралған жер:

- A) Индия
- B) Орталық Азия
- C) Алжирия
- D) Сауд Арабиясы
- E) Марокко
- F) Абу Даби
- G) Кувейт

17. Сатанизмнің басты сипаттамалық белгісі:

- A) барлық нәрседен жоғары тұрушылық
- B) мейірімділік
- C) діндердің құдіретін мойындау
- D) ар ұждан бостандығын дәріптеу
- E) шектен шыққан аскетизм
- F) еркін ойшылдық

18. Кришна санасы қоғамы ілімінде Құдай – Кришна көрініс табатын аспекті:

- A) Рама
- B) Параматма
- C) Ашрам
- D) Свами
- E) Прабхупада

19. Саентология шіркеуіне тән терминдер:

- A) Мокша
- B) Инь
- C) Клир
- D) Дао
- E) Янь
- F) Тетан
- G) Одитинг

20. Протоқазақтардың түсінігінде жамандықты алып келетін зұлым рухтар:

- A) Шілтен
- B) Марту
- C) Құт
- D) Албасты
- E) Желаяқ
- F) Циклоп

21. Ежелгі қазақтардың космологиялық түсініктері бойынша жұлдыздар:

- A) Құттың мекені
- B) Хаостың жақтаушысы
- C) Әруақтардың мекені
- D) Әрбір адамның жанымен тұтастық
- E) Тұрақтылық пен тәртіптің таңбасы
- F) Тәңірге қарсы күштер
- G) Жер бетіндегі бақытқа әсер етуші

22. Митраизмнің ежелгі қазақ даласына кең таралуының себебі:

- A) Некесіздікті қолдады
- B) Аскетизмді қолдады
- C) Ғибадатпен шұғылдануды бұйырды
- D) Белсенді өмірді насихаттады
- E) Жыныстық құмарлықтан аулақ тұруды насихаттады
- F) Зұлымдыққа қарсы тұрмау идеясын сынады

23. ҚР Президенті Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың Әлемдік және дәстүрлі діндердің I Съезіндегі ұсыныстары:

- A) Діни сенім бостандығын қажетсіз деп тану
- B) Ислам дінін ҚР мемлекеттік діні деп жариялау
- C) Зайырлылық ұстанымдардан бас тарту
- D) Діндердің бірыңғай мәдени орталығын құру
- E) Діни үн қатысу арқылы «алтын ортаны іздесу»
- F) Христиан дінін ҚР мемлекеттік діні деп жариялау

24. Қазақстанда дінаралық қатынас орнатудың негізгі ұстанымдары:

- A) Қазақстанның экономикасының қарыштап дамуы
- B) Елдің Конституциясы мен заңдары ар-ождан бостандығы мен діни сенімді қорғауға кепіл беруі
- C) Мемлекет саясатының маңызды бағыты ретінде дінаралық диалогты атауға болады
- D) Азаматтардың тәуелсіз тарихи санасының қалыптасуы
- E) Шетелдерде діни білім алып келген азаматтардың және миссионерлердің көп болуы

25. Бірігу Шіркеуінің Қазақстандағы миссионерлік қызметінің басты мақсаты:

- A) Бүкіл христиандарды бір қауымға біріктіру
- B) Азаматтардың туыстық және тайпалық белгілері бойынша толыққанды еместігін насихаттау
- C) Патриотизмді насихаттау
- D) Ұлттық құндылықтарды дәріптеу
- E) Оқшау, аскеттік өмірді насихаттау

Діндер тарихы
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

Діни философия

1. Құдай және табиғаттың бірігуі туралы ілімнің авторы:

- A) Апостол Павел
- B) Натуралистер
- C) Д.Бруно
- D) Данте Алигьери
- E) В.Лосский
- F) Кирилл Александрийский

2. Араб философиясында білімнің шынайылыққа сәйкес келуін куәландыратын терминдер:

- A) *си* «дұрыстық»
- B) *истифхам* «бұйрық ету және тыйым салу»
- C) «өтініш» (*мас'ала*)
- D) *ал-'асаф* «өкініш»
- E) *таманнин* «үміт»

3. Даосизмнің негізгі принципі:

- A) ләззат
- B) дұға ету
- C) нақтылық
- D) аскетизм
- E) өзін-өзі тәрбиелеу
- F) жаза
- G) әрекет етпеу
- H) жол

4. Буддизмнің дереккөзі:

- A) Көне өсиет
- B) Шығыс елдері туралы мифтер
- C) Веда философиясы
- D) Пұтқа табынушылық
- E) Будданың 4 ақиқаты
- F) Брахманизм идеясы
- G) Тхеравадалар

5. Аристотель ілімін христиандық діни ілімге тиесілі етіп алып, оны жалғастырушы ортағасыр философы:

- A) Роджер Бэкон
- B) Ұлы Альберт
- C) Боэций
- D) Н.Кузанский
- E) Фома Аквинский
- F) Дунс Скот

6. Томизм негізін қалаған:

- A) Ансельм Кентерберийский
- B) Иоанн Дунс Скот
- C) Августин Блаженный
- D) Д. Мерсье
- E) Роджер Бэкон
- F) Сигер Брабантский

7. «Білімсіз сенім, сенімсіз білім болуы мүмкін емес» деген ойдың гармониясын негіздеген:

- A) Платон
- B) Ф.Аквинский
- C) Пифагор
- D) У.Оккам
- E) Плотин

8. Протестантизмнің негізгі идеологиясы:

- A) Құлшылық жасап жалбарыну өз мүмкіншілігіне сену
- B) Шіркеудің айтқан жүйесіне сену
- C) Тек қана өзінің сенімі арқылы сену
- D) Әр түрлі рәміздік мұраттық заттарға сену
- E) Рәміздерге табыну арқылы сену

9. Кальвиннің ілімі де Лютердікі сияқты, негізгі мәселе:

- A) Басқа адамдардың еріктілігіне мойынсынбау
- B) Ерте христиандық жолды жаңғырту
- C) Адамның дамуы тек әлеуметтік құндылықтарға негізделуі
- D) Әр отбасылық автономия
- E) Адамның еркіндікте болу шарты
- F) Адам бостандығы арқасында оның құлшылық еркіндігінің бар екендігін
- G) Дүниедегі адамның еркіндігі мен тәуелсіздігінің негізі сенім

10. Қазақ хандығы кезеңіндегі мұсылмандықтың басты негіздері:

- A) куфр
- B) мәдениет
- C) муртад
- D) бидғат
- E) рухани еркіндік

11. Пири-Түркістанның еңбектері:

- A) Диуани Хикмет
- B) Мират ал Қулуб
- C) Ахлаки Жалалийа
- D) Мәснәуи
- E) Құтты Білік
- F) Фихк ал акбар
- G) Фақр нама

12. Калам мектептері:

- A) Ханафилік
- B) Матуридиттер
- C) Суфизм
- D) Исмаилизм
- E) Манихейлік
- F) Зороастризм

13. Исламдағы суннизм бағыты бойынша діни-құқықтық мазхабтар:

- A) Суфизм
- B) Ханафилік
- C) Ишракизм
- D) Манихейлік
- E) Маликиттік
- F) Зороастризм
- G) Исмаилизм

14. Теогония – бұл:

- A) Адамның құдаймен бірігуі туралы ілім
- B) Әлемнің пайда болуы туралы ілім
- C) Діннің пайда болуы туралы ілім
- D) Пантеизм
- E) Атеизм

15. VII-VIII ғасырда Үндістанда негізі қалыптаса бастаған Махаянадағы эзотерикалық бағыт:

- A) Ваджраяна
- B) Буддизм
- C) Вайшешика
- D) Йогачара
- E) Амидаизм
- F) Ламаизм

16. Христиандықтағы «адасқандар» қоғамы:

- A) «Церковь тела Христа»
- B) «Церковь объединения»
- C) «Церковь и общество»
- D) «Христианство»
- E) «Религия и мир»
- F) «Бог и Христос»

17. Абай бойынша адамның жағымды рухани құндылықтарының негізі:

- A) Білімге деген құштарлық
- B) Құранды оқуға деген құштарлық
- C) Тәжірибеге құлшыныс
- D) Әулиелікке құштарлық
- E) Ғылымға деген құмарлық
- F) Тазалыққа құштарлық

18. Батыстағы неопозитивистер:

- A) Дж. Хаксли
- B) П. Куртц
- C) Р. Карнап
- D) Б. Рассел
- E) Л. Витгенштейн

19. Дж. Бруно идеяларын жалғастырған философ:

- A) Ф.Бэкон
- B) Р.Декарт
- C) К.Маркс
- D) Шеллинг
- E) Г.В.Лейбниц
- F) И.Кант
- G) Н.Кузанский

20. Картезианстваның негізгі бағыты болып табылады:

- A) сциентизм
- B) монизм
- C) реализм
- D) окказионализм
- E) янсенизм
- F) дуализм
- G) номинализм

21. Иммануил Канттың «Жалпы бірдей жаратылыстану тарихы және аспан теориясы» деген еңбегінде қарастырылған мәселе:

- A) Киелі үштік туралы ілім
- B) Екі ұдайылықты ажыратқандар
- C) Тірі жандарға кесір тигізбеу
- D) Материяның бірлігі, қозғалысы және оның заңдары туралы
- E) Энергетикалық салдар
- F) Жаратылыстану ғылым теориясының саласындағы жаңа гипотеза
- G) Күн жүйесінің табиғи жолмен пайда болуы

22. Батыстағы «Адамды сүю» ілімінің негізін қалаушы:

- A) Е. Рерих
- B) «Материалы эзотерической школы» кітабының авторы
- C) Гете натурфилософиясының ізбасары
- D) Шри Ауробиндо
- E) Свами Прабхупада
- F) Р. Штайнер

23. Агни Йоганың жақтаушылары Тірі Этика мәтіндерін деп санайды:

- A) Құдай қуатымен толтырылған
- B) Протореалистикалық
- C) Тіл спецификасынан бөлінбейді
- D) Сананы үлкейтеді
- E) Адамның биопсихикалық өрісін тазартады

24. Неохристиандық діни ағымының ерекшелігі:

- A) Синтоизмнің элементтерін біріктіру
- B) Эсхатология мен messiандық көзқарасты бұрмалау
- C) Аскеттік тәжірибеге негізделген
- D) Ислам дінін қолдау
- E) Христиан идеологиясы мен шығыс дінінің элементтерінің синкретикалық қоспасы
- F) Буддизмді белсенді түрде қабылдау
- G) Уақыттың көп бөлігін спортқа бөлу

25. Персонализмнің негізгі зерттеу пәні:

- A) ақыл
- B) жан
- C) тұлға
- D) тағдыр
- E) сезім
- F) ерік-жігер

**Діни философия
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ**

Діни құқық негіздері

1. Діни құқық негіздерінің басты қайнарлары:

- A) Білім мен ғылыми ізденістер
- B) Киелі жазбалар
- C) Ғылыми таным нәтижелері
- D) Дін ғалымдары шығармалары
- E) Халықтың салт-дәстүрлері
- F) Қасиетті кітап

2. Діни құқықтық жүйелер:

- A) Діни секталық
- B) Англо-саксондық
- C) Роман-германдық
- D) Дәстүрлі
- E) Канондық
- F) Үнділік діни
- G) Буддалық

3. Исламда шарифат:

- A) Ислам құқығы
- B) Құран мен сүннет арқылы негізделген нұсқаулар жиынтығы
- C) Ислам ілімдерінің бірі
- D) Дәстүрлі әрекет
- E) Мұсылмандардың иманын айқындап, адамгершілік мұраттары мен діни ожданын қалыптастыратын заң

4. Усул әл-Фикх:

- A) Ахлақ ілімі
- B) Тек ғұрыпқа сүйеніп құқықтық шешім шығаратын ілім
- C) Ислам діни құқық негіздері ілімі
- D) Діни құқықтық әдістеме ілімі
- E) Құқықтық қағидалар ілімі

5. Ислам құқықтық жүйесінде шарифат:

- A) Ислами ғылымдар атауы
- B) Діни ғибадат түрі
- C) Ислам құқықтық негіздері
- D) Аят пен хадистер арқылы негізделген қағида-ережелер жиынтығы
- E) Құрани ілім
- F) Исламның сенімдік, ғибадаттық және моралдық негіздерін айқындайтын діни заң
- G) Діни-құқықтық қағида-заңдар мен адами істер жүйесі

6. Мұсылмандар үшін түсірілген илахи құқықтық қағидалар:
- A) Әдет-ғұрып
 - B) Имамдар патуалары
 - C) Шарифат
 - D) Шариғи қағидалар
 - E) Сүннет
 - F) Ижтихад
 - G) Истиксан
7. Исламда құқықтық шешім қабылдайтын тұлға:
- A) Муфти
 - B) Факих
 - C) Мударрис
 - D) Қади
 - E) Муаллим
 - F) Мутасауф
 - G) Муаррих
8. Ислам шарифатында парыз амалына жататындар:
- A) Айт намазын оқу
 - B) Намаз оқу
 - C) Садақа беру
 - D) Сүннет амалдар
 - E) Ораза ұстау
 - F) Дәрет алу
9. Ханафи мазхабының түрік халықтары тарихындағы орны:
- A) Түркілердің көне сенімдері сақталынды
 - B) Түркілердің ел басқаруында маңызы ерекше болды
 - C) Түркілер халифаттың жауынгерлері болды
 - D) Түркілер исламды қабылдады
 - E) Түркілердің ұлттық мәдениеті дамыды
 - F) Түркілердің өзіндік болмыс-бітімі сақталды
10. Имам Ағзам Абу Ханифа ақидалық ілімі дамытылды:
- A) Имам Ибн Таймиа арқылы
 - B) Матуридилік жолындағы имамдар арқылы
 - C) Ғазали еңбектері
 - D) Матуриди мазхабы
 - E) Имам Шафи тарапынан
 - F) Имам Малик еңбектері арқылы
 - G) Ашари мазхабы

11. Діни құқықтық мазхабтардың белгілері:
- A) Жеке имамдардың құқықтық әдістерінің болуы
 - B) Ақидалық мәселелерді қарастыруы
 - C) Өзіндік әдіснамалық ерекшеліктерінің болуы
 - D) Адам тағдыры жайында ұстанымдардың болуы
 - E) Ақырет туралы мәселелерді қарастыруы
 - F) Саяси билік туралы мәселелерді қамтуы
12. Ханафи мектебінде күнә жасаған адам жағдайы:
- A) Үлкен күнә істеген адам күнахар, діннен шықпайды
 - B) Күнә жасап өлген мұсылманды Тәңір кешірмейді
 - C) Адамның жасаған күнәларын Алла кешірмейді
 - D) Күнәар мұсылман кәпір болады
 - E) Күнә жасап өлген мұсылманның жағдайы Тәңірдің қалауына байланысты
 - F) Үлкен күнә істеген адам діннен шығады, кәпір
13. Ақыретте пайғамбар шапағаты мәселесі жайлы ханафилік ұстаным:
- A) Пайғамбар күнә жасаған мұсылманға шапағатшы
 - B) Пайғамбарымыздың шапағаты үлкен күнә жасағандарға берілмейді
 - C) Ақыретте пайғамбарлар адамдарға араша түсе алмайды
 - D) Пайғамбарлардың шапағаты ақиқат
 - E) Үлкен күнә жасаған мұсылманға пайғамбардың шапағаты тиеді
14. Ханафи мазхабының кеңінен таралуы:
- A) Құқықтық үкім шығаруда уақыт пен кеңістік шарттарын ескеруі
 - B) Ақыл-ойдың еркіндігі
 - C) Құранда кездеспеген мәселеде ақылға жүгінбеуі
 - D) Зайф хадистерді қолданбауы
 - E) Сахих хадистерді қолданбауы
 - F) Халықтардың ғұрыптарын құқықтық үкім шығаруда қолдануы
15. 11-13 ғ.ғ. Ханафилік имамдар және олардың шығармалары:
- A) Имам Ғаззали «Әл-Мустасфа»
 - B) Әл-Марғинани «Әл-Хидая»
 - C) Ибн Рушд әл-Хафид «Бидаятул –мужтаһид уа наһаятул -муктасид»
 - D) Әбул Хусайн Мұхаммед ибн Әли әл-Басридің «Китабул мутанади»
 - E) Әс-Сарахси «Әл-Мабсут»
 - F) Ибн Абидин «Радду-л Мухтар»
 - G) Сиржуддин әл-Урмауи «Ат-Тахсил»

16. Абу Ханифаның құқықтық-ақидалық көзқарасын дамытты:

- A) Ахмед Иасауи дамытты
- B) Имам Ибн Таймиа арқылы
- C) Имам Ғазали дамытты
- D) Ибн Хазм еңбектері арқылы
- E) Имам Ашари жетілдірді

17. Әбу Ханифа мазхабының 11-13 ғ.ғ. имамдары, олардың еңбектері:

- A) Ибн Рушд әл-Хафид «Бидаятул –мужтаһид уа наһаятул -муктасид»
- B) Имам Ғаззали «Әл-Мустасфа»
- C) Әл-Марғинани «Әл-Хидая»
- D) Әс-Сарахси «Әл-Мабсут»
- E) Әл –Хасанид «Бадауос –Санай фи-тартибиш –ширайы»

18. Ислам ғымылының басты қайнары Құрандағы үкім түрлері:

- A) Сахаба сөзі
- B) Қияс жолымен жүзеге асатын үкім
- C) Маслахаты мурсәләға сүйенген ижма
- D) Кәффарат
- E) Жанұя құқығы

19. Шариғат (мұсылман құқығы) дегеніміз:

- A) Дәстүрлі құқық қағидалары
- B) Ұлттық діндер құқықтық жинағы
- C) Діни қағидалар жинағы
- D) Исламға дейінгі құқықтық қағидалары
- E) Діни және құқықтық қағидалар жинағы
- F) Пайғамбар құқығы
- G) Әлемдік діндер құқықтық жинағы

20. Сахаба сөзі құқықтық дереккөз ретінде:

- A) Сахабаның сөзінен де қуатты дәлелге сүйенген үкім немесе ижтиһад кездессе сол алынады
- B) Ханафилерде сахабаның сөзі болған жерде қияс жасалынады
- C) Сахаба сөзі үзілді-кесілді пәтуа емес
- D) Малии, Шафи және Ханбалилерде сахабалар сөзінің хужжат (дәлел) ретінде қабыл етіле бермейді
- E) Сахабаның сөзі аят пен хадис сияқты мутлақ насс
- F) Сахабаның сөзінен де қуатты дәлелге сүйенген үкім немесе ижтиһад кездессе алынбайды
- G) Сахаба сөзі үзілді-кесілді пәтуа

21. Ислам фикхындағы уади категориялары:

- A) Мустасхаб
- B) Сабаб
- C) Әл-Азимат
- D) Халал
- E) Мани

22. Шариғатта мубахтың шарттары:

- A) Халал екендігіне байланысты хадистің болуы
- B) Күнә емес екендігі білдірілуі арқылы
- C) Күнә екендігін білдірілуі арқылы
- D) Күнә емес екендігі білдірілмеуі арқылы
- E) Халал екендігіне байланысты хадистің болмауы

23. Діни құқықтық дәлел ретінде қияс негіздері:

- A) Әл-Китаб
- B) Әл-Хадис
- C) Әл-Хукм
- D) Әл-Иллет
- E) Әл-Қаул
- F) Әл-Калам

24. Исламда өте шектен шыққан, қаталдығымен танымал, шариғатқа қайшы үкімдер берген харижи ағымының пайда болуының себептері:

- A) Хз. Әлидің өлтірілуі
- B) Жамал шайқасы
- C) Хз. Османның өлімі
- D) Хакам (тахким) оқиғасы
- E) Кербала оқиғасы
- F) Таууабин қозғалысы

25. Ханафи діни-құқықтық мазхабының үкім шығаруда кең қолданған дерек көздері:

- A) Сәдду-з зәраи
- B) Қияс
- C) Истисхаб
- D) Әл-мәсәлиху-л мурсәлә
- E) Табиғун пәтуасы
- F) Шари мин қаблина

Діни құқық негіздері
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ

Теологиялық ілімдер негізі

1. Қалам ілімінің зерттейтін тақырыптары:

- A) Ахлақ
- B) Фықь
- C) Амали мәселелер
- D) Үкімдік мәселелер
- E) Сенім

2. Қаламды дүниеге алып келген үлкен оқиғалар:

- A) Халифалық мәселесі
- B) Философиялық кітаптардың көптеп жазылуы
- C) Пайғамбардың дүниеге келуі
- D) Қыртас оқиғасы
- E) Алғашқы алауыздықтар

3. Басты қалам дереккөздері сенім негіздерін қарастырған негіздер:

- A) Фазилат
- B) Илаһиат
- C) Муташабихат
- D) Нузул себептері
- E) Мубхамат

4. Қалам ілімінің атаулары:

- A) Үкім беруші ілім
- B) Фықь
- C) Әл-Фикьу-л-Акбар
- D) Уахиға қатысты ілім
- E) Таухид және сипаттар ілімі

5. Иман шарттарына жатпайды:

- A) Қажылық жасау
- B) Періштелерге иман
- C) Әулиелерге сену
- D) Аллаға иман
- E) Құранды жатқа білу

6. Алланың субути сипаттарына жатпайды:

- A) Сами
- B) Хаят
- C) Баас және Хашр
- D) Мекен ету
- E) Көтерілу

7. Алла Тағаланың фиили сипаттарына жатпайды:

- A) Бет, жүз
- B) Хидаятқа (ақиқат жолға) және адасушылыққа (далалат) жөн сілтеу
- C) Нұр
- D) Мекен ету
- E) Баас және Хашр
- F) Тахлиқ (жарату)

8. Алланың салби сипаттарына жатады:

- A) Илм
- B) Сами
- C) Басар
- D) Хаят
- E) Қадим
- F) Бақи
- G) Уахданият

9. Аллаға иман дегеніміз:

- A) Иманның 6 шартына толық сену
- B) Мұхаммед пайғамбарға ғана сену
- C) Алланың 99 есіміне иман
- D) Алланың сабырлы екенін дәлелдейтін сипат
- E) Алланы бір деп білу
- F) Құран Кәрімге ғана сену

10. Алланың заттық емес сипаттары:

- A) Ирада
- B) Уахданият
- C) Қиям бинафсиһи
- D) Қыдам
- E) Хаят
- F) Бақа
- G) Сами

11. Аллаға деген иманның кәміл болуы үшін әр мұсылман орындауы тиіс:

- A) Мазхаб ұстануы керек
- B) Әрбір ісінде Алладан қорқуы керек
- C) Аллаға деген жүректе махаббат артуы керек
- D) Алланың көркем есімдерімен Оны шынайы тануы керек
- E) Құран жаттауы керек
- F) Мазхаб ұстанбау керек

12. Алланың сипаттарын теріске шығарған теолог:

- A) Ахмад бин Ханбал
- B) Жад бин Дирхам
- C) Имам Жуайни
- D) Әбу Ханифа
- E) Әбу Мансур әл-Матуриди
- F) Әл-Бақиллани

13. Құдайлық хабари сипаттар:

- A) Хидаятқа (ақиқат жолға) және адасушылыққа (далалат) жөн сілтеу
- B) Уажь (жүз)
- C) Ирада (қалау)
- D) Таним (нығмет беру) және тазиб (азаптау)
- E) Яд (қол)
- F) Калам (сөйлеу)

14. Періштелерге байланысты дұрыс анықтама:

- A) Әзірейіл - уахи жеткізуші
- B) Исрафил - жан алушы
- C) Микаил - жан алушы
- D) Жәбірейіл - үрлеуші
- E) Әзірейіл - жан алушы
- F) Жәбірейіл - уахи жеткізуші
- G) Микаил - үрлеуші

15. Әъли сүннәт каламына байланысты дұрыс ақпараттар:

- A) Тек қана шииттердің дінді ұстану жолын қарастырады
- B) Ислам дінінің сенімге қатысты мәселелерін зерттейтін ғылым саласы
- C) Хижри жыл санауы бойынша IV ғасырдың басында пайда болды
- D) Негізін қалаушы Бухари
- E) Ислам дінінің басқа да діндермен ара – қатынасын зерттейді
- F) Фиқх яғни шарифатты ғана зерттейтін ғылым саласы
- G) Хижри жыл санауы бойынша IX ғасырдың басында пайда болды

16. Матуриди көзқарасы бойынша еврейлердің пайғамбарымыз Мұхаммед (с.а.у.) қатысты ой-танымы:

- A) Пайғамбар мен кітап екеуінің арасында байланыс жоқ, сондықтан да маңызды емес деп санады
- B) Пайғамбарға ешқандайда қарсылық танытпады
- C) Өздерінен шықпаған ғалымға ғұлама, пайғамбарға пайғамбар деп қарамады
- D) «Алғаш қарсы келушілерден болмаңдар» деген аят бұларға айтылмаған
- E) Құранға да сенбей, ол біздің тілде жазылмаған, арабтардың пайғамбары және арабтарға келген кітап деп қабылдады
- F) Құранды қабылдап, Тауратты ығыстырды
- G) Олар пайғамбарды мойындады

17. «Пайғамбар» сөзінің діни терминологиялық тұрғыдан беретін мағынасы:

- A) Адамзаттың ішіндегі күнәсіз құл
- B) Сахаба
- C) Мадинада туылған соңғы пайғамбар
- D) Алла Тағаланың адамдар арасынан елшілік үшін таңдаған құлы
- E) Уахи арқылы Аллаһтың әмірлері мен тыйымдарын адамзат баласына жеткізу міндеті жүктелген құлы әрі елшісі
- F) Сахабалар арасынан таңдаған ерекше құлы

18. Ахирет күнінің тақырыбына жатпайды:

- A) Қайта өрлеу кезеңі
- B) Мункар, Накир сұрақтары
- C) Мутақаддимин кезеңі
- D) Махшар алаңы
- E) Ақырет күніне иман ету
- F) Исрафил періштенің Сур үрлеуі
- G) Жойылу кезеңі

19. Ибадилер ұстанымы:

- A) Әлемге ықпал жүргізу қажет
- B) Адам құқықтары жоқ
- C) Құлдардың іс-әрекеттері Алланың қалауынан
- D) Алланың бар және бір екендігіне сену
- E) Әйелдің әлеуметтік орны жоқ
- F) Құлдардың іс-әрекеттері Алланың жаратуынан
- G) Ислам теологиясын антика философиясымен байланыстыру керек

20. «Адам рухы – абстракттілі (мужаррад) жаухар (мән), денелік емес, бір орынға, мекенге иелік ете алмайды және өздігінен тұра алады (бизатихи қаим). Адам рухы денемен бірге де, денеден бөлек те емес» деген көзқарасты қолдаған теолог:

- A) Бақиллани
- B) Әбу-л-Хузайл әл-Аллаф
- C) Фахреддин Рази
- D) Наззам
- E) Әл-Ғазали
- F) Шайх Муфид

21. Язидилердің сенімдері:

- A) Құдай және шайтан екілігіндегі дуалисттік сенімді зороастризмнен, танасух сенімін сабииліктен күнге, айға және жұлдыздарға құрмет көрсетуді мажусиліктен алған
- B) Сенімдік мәселелерді зерделегенде адамға сөйлей алу қабілетін беруі
- C) Ассириялық, парсылық, христиандық және исламдық элементтермен синтезделген
- D) Құлшылық жасау стильдері өздері өмір сүріп жатқан аймақтың ежелгі сенімдері мен дәстүрлерінің едәуір ықпалында қалған
- E) Тағдырға деген сенімді мойындамайды
- F) Үлкен күнә жасағанды кәпір санамайды
- G) Амал иманның бір бөлшегі

22. Періштелерге сенудің адамзатқа берер пайдасы:

- A) Сабырсыздыққа бейімделеді
- B) Періштеге иманның қажеттігі жоқ
- C) Періштелердің бар екеніне иланған адам ешқашан өзінің жалғыз емес екендігін сезінеді
- D) Нәпсіге ерік беріп, қалағанына қол жеткізу
- E) Ақырет күні барлық амалдар айтылғанда жақсы амалының болуы үшін жақсылық жасауға, құлшылық етуге тырысады

23. Мутазила мазхабы тарихына тән емес:

- A) Мутазила мазхабының негізі Хасан әл-Басриден бөлініп шыққан Уасыл бин Ата мен Амр бин Убайд тарапынан құрылған
- B) Қарахандықтар арқылы мутазила мазхабы Мауереннахрға таралды
- C) Аббаси халифа Мамунның заманында Мутазила мазхабы күшейді және гүлденді
- D) Тұғрыл Бейдің уәзірі Қундури саяси себептермен мутазилиттерге қолдау көрсетті
- E) Селжұқтар уәзірі Низаму-л-Мулк Мутазиланы қолдады

24. Матуридилік көзқарас:

- A) Әрекеттердің хусн және қубх деп сипатталуы оның затына (мәніне) байланысты емес
- B) Құлға тиімді, қолайлы нәрсені жарату – Аллаға уәжіп (вужуб ала-л-лаһ)
- C) Алла Тағала – жақсылықтың да, жамандықтың да жаратушысы
- D) Халифалық тек Али әулетіне ғана тиесілі
- E) Соңғы пайғамбар Мұхаммед емес
- F) Алланың тақуин сипаты жоқ

25. Ислам теологиясындағы менгенчерге тән емес ұстаным:

- A) Матуридилердің пікірі бойынша Алланың ілімі құлдың таңдауымен байланысты түрде Алланың азалдан білуі, құлдың ниетін күштемейді
- B) Мутазила мен матуридияға қарағанда Алланың жаратқан және әмір еткен әрбір істе бір хикмет, иллат, маслахат және себеп бар
- C) Әбу-л-Хузайл әл-Аллафтың пікірі бойынша қатил (өлтіруші) мақтулды (өлгенді) өлтірмегенде, мақтул міндетті түрде өлмес еді
- D) Мутазилиттер хусн мен қубхтығы анық және белгілі болған әрекеттердің уахи келмесе де ақыл иелеріне уәжіп екендігін қуаттайды
- E) Әли сунна қаламшыларына қарағанда мақтул ажалымен өледі
- F) Ашариттер саадат пен шақауатты Алланың азали және құдайлық ілімі, сөздері деп анықтама жасап, құдайлық ілімде бақытты болады деп жазылған адамның бақытсыз, бақытсыз болады деп жазылған адамның бақытты болмайды деп есептейді

Теологиялық ілімдер негізі
ПӘНІ БОЙЫНША СЫНАҚ АЯҚТАЛДЫ